

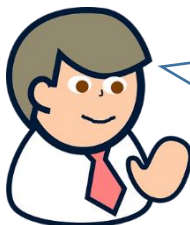
Osaamista maahanmuuttajille työelämälähtöisesti
1.8.2016 – 31.12.2018

Vinkkejä kielitietoiseen ja selkokieliseen vuorovaikutukseen

Mikä suomen kielessä on haastavaa?

- **Puhekielen ja kirjakielen erot**
esim. *Tuutsä? Vs. Tuletko sinä?*

Mää haastattellii yhtä maahanmuuttajaa, mutta ehää sitä voinu palakata ku sen puhheesa oli niim palijo virheitä ja se ymmärtiki vähää huonosti.

- **Murteet**

- **Erilainen kirjain- ja äännejärjestelmä**
Haasteita tuovat usein äänteet *y, ä, ö, r*

- **Kestoasteet**

Voi olla vaikea kuulla eroa sanojen välillä

esim. *tapaa – tappaa*
tule – tuulee
taka – takka

- **Erityinen kielen rakenne**

Paljon erilaisia taivutusmuotoja

esim. *talossa, talosta, taloon, talolla, talolta, talolle, taloa, talon, taloksi*

Sanojen perään lisätään päätteitä, liitteitä ja johtimia

esim.
Menemmekö? (yksi sana)
= Shall we go? (kolme sanaa)

Emmekö tulekaan?
= Won't we come after all?

Kirjastossammekin
= Also in our library

Tata ghine cê jee në chiex,
schetruarë clost embri ghît;
jar reghria jôte.
Bûrë clost vulema jûte astu në chiex, si në dee.
Bucnë tënë tēdiscmen emna sôt.
E ndiena meatëtë tona si na ndicgnëmi armikete tënë.
Etë mòj bieme ën pirasmô;
ma lirona caa ghiet eliga.
Astu-clost.

يُقدّم معهد كارينا لمجالات الصحة و الشؤون الاجتماعية للطلاب الأجانب دورات إعدادية للدراسات المهنية الإسلامية، إضافةً إلى دراسات التمرين.

هل يستطيع معيكم المهني تقديم أي بدل آخر إلى الطلب الذي لا يحصل على مكان دراسي "عادي" بسبب المشاكل اللغوية أو قديمة حديثاً إلى البلد؟

"التجسسار" أي دورة الإطلاع المهني، وهو مُخصص للطلاب الأجانب الذين أتوا مرحلة التعليم الإسلامية، و الذين يحملون أي المؤهلات من الإجازات التوجيهية حول الإختبار المهني و حول الاستعدادات اللازمة للانتقال إلى مرحلة الترميم المهنية. -المدة هي فصل دراسي كامل / 20 - 40 أسبوع دراسي حسب خطة الترميم الشخصية. -يمكن الأندسام إلى الدورة في منتصفها أيضاً كما يمكن للطلاب الذين لم يحصلوا على مكان دراسي في المرحلة التعليمية التالية أو الطلاب الذين لم يتموا دراستهم حتى النهاية، أن يلتحقوا إلى هذه الدورة. -يمكنك الحصول على المزيد من المعلومات من هذا العنوان:

- **Pitkät sanat**

esim.
hiekanerotuskaivo
tiedonhakutehtävä
lattiakaivoharja
henkilöstöpalveluyritys
lamelliiliitos
plasmaleikkauskone
maahanmuuttajataustainen
lastenvaateliike

Mikä auttaa ymmärtämään suomen kieltä?

Selkokieli

- **Puhu rauhallisesti yleistä puhekieltä**

Puheen ei tarvitse olla luonnottoman hidasta, kovaäänistä tai liioitellusti artikuloitua.

- **Käytä tavallista, tuttua sanastoa**

Vältä turhia abstrakteja sanoja sekä murre- ja slangisanoja.

Esim.

luodaan → *tehdään*

Mitä sie meinaat? → *Mitä aiot tehdä nyt?*

- **Odotu rauhassa**

Anna toisen muotoilla rauhassa sanottavansa ja keskity kuuntelemaan.

- **Käytä riittävän lyhyitä lauseita ja helppoja kielen rakenteita**

Etene puheessasi johdonmukaisesti. Vältä vaikeaselkoisia, kirjakielelle tyypillisiä rakenteita, mm. verbaalisubstantiiveja.

Esim.

WC:n pesemisen voit aloittaa lattioiden nihkeäpyyhinnän jälkeen.

Vrt. → Pyyhi ensin lattiat nihkeällä. Pese sitten WC:t.

- Käytä yksinkertaisia, konkreettisia esimerkkejä

- Kysy, saako puhetta korjata

Joku saattaa kokea puheen korjaamisen nolaavana tai häiritsevänä. Siksi on hyvä kysyä, haluaako puhekumppanisi häntä korjattavan.

- Selitä uudet ja vaikeat sanat

- Kysy, jos et itse ymmärrä

Jos et saa selvää puhekumppanisi puheesta, on hyvä kysyä ystävällisesti, mutta suoraan, mitä hän tarkoittaa.

- Havainnollista puhetta kirjoittamalla, piirtämällä, näyttämällä tai esittämällä

Mikä auttaa oppimaan?

- Ilmapiiri

rohkaiseva
myönteinen
kannustava
vapaa
keskusteleva

vs.

välinpitämätön
negatiivinen
pelottava
jännittynyt
hiljainen

- Toisto

- Sanan tai asian toistaminen
- Sanan selitys ja asian ymmärtämisen varmistaminen
- Sanan kirjoittaminen paperille
- Toisto tutussa yhteydessä
- Toisto vaihtelevissa yhteyksissä

- Esineiden ja koneiden nimeäminen

- Vuorovaikutus

Heikommallakin kielitaidolla voi ilmaista yllättävän paljon. **Tärkeää on, että vuorovaikutukselle annetaan mahdollisuus!**

Kielitaito kehittyy parhaiten autenttisissa tilanteissa.

Lisätietoa:

www.selkokeskus.fi

Maahanmuuttajat voimavarana työpaikalla. Opas kieli- ja kulttuuritietoiseen ohjaukseen.
Koulutuskeskus Salpaus.